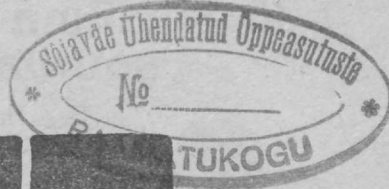

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 5. märtsil 1925. a.

VI. aastakäik.

Paavo Nurmi — põhjamaa põder.

Nurmi treenerib alates 9-aastaselt.

Paavo Nurmi on viimasel ajal otsatu palju kõneainet annud oma rohkete võitude ja lõppematu rekordide purustamisega Ameerikas. Temast kirjutatakse vist praegusel ajal ajakirjanduses rohkem, kui ühestki teisest inimesest maailma peal. Ta on ime-laps, ime-inimene, hirm-inimene, mootor-inimene — nagu teda üksikste võidu ajalehed ülistavad. Kuidas selle harukordse inimese arenemine on sündinud maailma suurimaks sportlaseks, selle kohta on vist paljudel huvi teateid saada. Kõige paremini teab oma arenemiskäiku müüdiguri Nurmi ise, sellepärast toome kirjutuse, mille Nurmi ise enese kohta ühes Soome lehes on avaldanud.

Nurmi kirjutab: „Aastate eest ei olnud veel kellegil suuremat aimu jooksust, niisama kui mõnest teisest spordist. Nii pidas minu isa sporti jumalakartmatuks ja sündmatuks ajaviiteks. Oli veidi koormav mul jõmpsikana isaga iga pühapäev kirikus käia, kuna teised minusugused vabalt väljas lullid lõid. Kuidagi sai ka sport meie ümbruskonnas veidi tuttavaks ja poisikesed hakkasid sellega jandama.

9-aastaselt nägin ka esimesi spordivõistlusi pealt. Kohe peale selle hakkasid ka naabritalu poisid sporti harrastama, kes minust veidi vanemad ja tegid omale seltsigi. Vaatasin nende toiminguid kahetsusega pealt ja hakkasin ennastki sinna ligi toppima. Alguses vaadati minu peale õige külmalt, kuid selle järel, kui ma neid pikemates jooksudes võitsin, hakkasid nad minust lugu pidama.

Nüüd algas ka kõva harjutus. Ei möödunud päeva, kui ei oleks heideldud ja hüpatud. Pikemaid maid, peaaesjalikult

murdmaad, jooksti 3—4 korda nädalas, kintsud mulle aina valusad. Kunaski ei ilkka 10 kilomeetrit korruga. Ühe vanema poisi peal olid meil treeneri kohused, kes

nustest mulle aina valusad. Kunaski ei ma teistele alla anda. Omavahel ma teistele alla anda. Omavahel ma teistele alla anda. Omavahel ma teistele alla anda.

mulle aina valusad. Kunaski ei ma teistele alla anda. Omavahel ma teistele alla anda. Omavahel ma teistele alla anda.

Sellele järgnevad 3 aastat ei hoolinud ma suuremat spordist. Vahel ajaviiteks tõukasin vaid taluõuel kuuli ja hüppasin hoota. Oma praegusse spordiseltsi, Turun Urheiluliitto, astusin 16-aastaselt. Siis alustasin ka korrapäraselt treeningut. Elujärg oli meil isa surma järel kehva, harva sain lihakillu suhu. Kohvist, teest, tubakast või viinast ei olnud juttugi. Püüdsin korralikult elada ja läksin ikka täpselt ühel ajal magama. Teised minusugused käisid pidudel lõbutemas, mina kasutasin vahetu tunde metsas hulkumiseks ja jooksuks.

Esimesest suuremast võistlusest võtsin osa 17-aastaselt. 5 kilomeetrit jooksin ma siis 15.57. Järgnevad neli aastat möödusid mul ilma suurema eduta, kuna siis sõjaväeteenistusse pääsedes ja elamistingimused kergemaks muutudes, hakkasin kiirelt tõusma. Aega oli harjutusteks nüüd mul küllalt. Harjutuste arvu nädalas ei tõstnud ma siiski üle 3—4 nädalas. Samast ajast on pärit mul ka harjumus kella vaadata, millest palju on kõneldud viimaste olümpia mängude puhul. Kellavaatamises on aga minu edu saladus. Paljud ei tunne oma jooksu tempot ja teevad omale suure ärritusega liiga. Kindlasti hilisele jooksjale, kes pikemat aega tahab vormis püsida, on kell jooksul tingimata tarvilik. Peab oskama kindlaks määrata,

Paavo Nurmi treeningjooks New Yorgis.
Üks õnnestunud foto, mis näitab kujukalt Nurmi stiilset sammu.

teisi juhatas. Ta pani jooksu sarnase hoo, et praegu ka 14,40 kiirus 5 kilomeetrit mulle kergemana tundub kui selleaegne harjutusjooks. Harjutuse tagajärjena olid

kui kaua võib mingit kiirust välja pidada. Mina ei jookse harjutustel kunaski hooga kauem kui 3 minutit, selleks on mul ka kell käes. Ülejäänud aeg harjutustel viidan

(Järg 2. leheküljel.)

10 maailma parimat sportlast.

See küsimus keerleb edasi. Seni on E. Spordileht asja kohta toonud rootslaste ja prantslaste arvamisid. Neile lisaks saame siin tuua hispaanlaste ja ameeriklaste omad.

Bilbao Exzelsior on hääletusel oma lugejate seas saanud järgmised tagajärjed:

1. Nurmi, Soome — jooksja.
2. Zamora, Hispaania — jalgpallimees.
3. Weissmüller, Ameerika — ujuja.
4. Ritola, Soome — jooksja.
5. Charlton, Austraalia — ujuja.
6. Lindström, Rootsi — odaviskaja.
7. Haug, Norra — suusataja.
8. Abrahams, Inglise — jooksja.
9. Moeskops, Hollandi — rattasõitja.
10. Bottechio, Itaalia — rattasõitja.

Hispaanlased on kümne parima hulka omadest paigutanud ühe — oma rahvuskangelase, jalgpalli väravavahi Ricardo Zamora. Nagu lugejad mäletavad, paigutasid rootslased oma nimestikus omadest Arne Borgi viiendaks ja Lindströmi kümnendaks. Prantslased olid sedavõrd patrioodid, et etteotsa panid oma Bouin'i, kuna Nurmi teiseks jätsid ja nende kümne parima seast oli tervelt 6 prantslased.

Ameerika on veel patriootsem ja jätab kõik kümme kohta omale. San Francisco Examiner'i aasta-tagasivaade klassifitseerib järgmiselt:

1. Babe Ruth, USA — baseballimees.
2. Berlenbach, USA — poksija.
3. Hitchcock, USA — polomängija.
4. Gouillet, USA — rattasõitja.

Nurmi praegu.

(1. lehekülje järg).

kerge traavi ja sörgiga, mis otstarbekohane. Kõik jooksjad, kes ei ole kella järel harjutanud, võivad vast $\frac{2}{3}$ läbijookstud maa järel öelda, millise saavutuse nad jooksul püstitavad. Mina võin seda teha 10 kilomeetri jooksus 2 ringi järel (à 400 mtr.), vaadates kumbagil ringil kulutatud aega. Sarnase jooksuviisiga ei raisata üleliigselt jõudu.

Üldse soovitan igale, kes jooksudes tahab heasse vormi tõusta, juba varakevadel määrata kindlaks saavutus, milleni suvel peab jõutama. Harjutus muutub siis jõulisemaks ja kindlakujulisemaks kui muudu. Ise olen sellel veendumisel, et tähtsam on saavutus kui võit. Saavutus on suurema töö tagajärg.

1920. aastast saadik on minu vorm tõusnud. Harjutused on püsinud ikka endistena. Erand oli Pariisi olümpia mängude kevade, kus jooksumaade rohkuse tõttu tuli mul harjutusviisi muuta.

Korrapärase harjutusega arvan võivat parandada oma tagajärgi veel 4—5 aasta jooksul, mil ma tõesti võiksin tõusta oma võimiste tipuni keskmaadel.

Jooksuvorm ei ripu harjutuste arvust, vaid nende õigest ikäsitamisest. Enamus Soome pikamaa jooksjaid teevad harjutades liialt tühja tööd. Vuhivad maanteedel

Kalevi kaitsemaleva vabadusepäeva paraadil.

5. Strangler Lewis, USA — maadleja.
6. Richards, USA — tennismängija.
7. Jones, USA — golfimängija.
8. de Oro, Kuuba — billardimängija.
9. Brunnell, USA — rugbymängija.
10. Jim Thorpe, USA — rugbymängija.

Üldisemalt ollakse ühelmeelel, et Nurmi ja Weissmüller on maailma parimateks.

Nelja rahva seisukoha järel maailma parimate kohta kokkuvõtet tehes oleks maailma populaarimad spordialad selle põhjal:

1. Jooks.
2. Ujumine.
3. Rattasõit.
4. Poks.

Meeskonnnavõistluse alad, nagu jalgpall, tulevad siin nõrgalt esile, kuna nende kroon ei seisa üksikute meeste, vaid meeskonna saavutuses.

ja jooksurajal tundide kaupa sama hooga, lootes saavutada nii viisi vastupidavust. Tähelepanu tuleks neil juhtida 400—1500 mtr. jooksule. Paar kõva sarnast maad järjestiku jookstuna annavad juba vastupidavust rohkemal määral, kui üksluine, tappev maanteesõtkumine."

Nurmi praegu.

„New York Journal“ toob Nurmi praegused mõõdud tema suurjooksude puhul Ameerikas. Nurmi on 28 aastat vana, 171 sentimeetrit pikk ja 67,5 kg. raske. Kaela ümbermõõt on tal 40 sm., rind normaalselt 96,5 sm., täishingatult 104 sm. Kõhu ümbermõõt 76,2 sm., biceps 31,8 sm., käevars 24 sm., käeranne 16,5 sm., reis alt 49,5 sm., sääremari 39,4 sm., sääär alt 19 sm.

„The Evening World“ arvustavad paremad Ameerika asjatundjad Nurmi jooksu. Seal kirjutatakse muuseas:

„Nurmi ei ole meeldivaim jooksja, keda meie oleme näinud. Kauniduse poolest ei ulata ta Melvin Sheppardini või Hannes Kolehmaiseni. Ta vasaku käe liigutused on kohmetud, kuid üks on tal esukujulik — perfektne keha pööre. Kui Paavo jookseb, siis jookseb ta oma kehaga. Ta ei vea seda kui passiivset raskust. Soomlane kasutab iga vähematki oma lihaste pingutust edasiliikumiseks.

H. Küttimei võidud Pariisis.

Pariisi suurspordiklubi Stade Français pidas 22. veebr. oma talivõistlusi. Neist võttis osa ka Tall. Spordi liige Herbert Küttimei, kes juba pikemat aega Pariisis ja seal Stade Français värvide all stardib.

L'Echo de Sports'is ilmunud teate järele on H. Küttimei neil võistlustel omanud järgmisi võite: 250 mt. jooksus neljas, 65 mt. tõkkejooksus kolmas, kaugushüppes neljas ja kuulitõukes teine. Kahtjaks ei ole Prantsuse leht märkinud võistluste tehnilisi tagajärgi.

E. SPORDILEHE

tellimisi aasta algusest peale
võetakse vastu kõigis
postkontorites ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4

Enamus jooksjaid sirutab liialt ette oma jalgu ja nende käed kärutavad lihtsalt järele keha bagaashi, kuid Nurmil on keha pööre see, mis selle kaasaliikuvaks teeb. See on sarnane tiigrile dshunglis või kasipojale.

Skandinaavia maade teaduslik füüsiline treening on viimase aastakümne jooksul eriti rõhku pannud keha pöörehoole jooksul. Nurmi jookseb püsti kehaga Sheppardi sarnaselt, kuid kehahoop, mis puusa, kõhu ja seljalihaste tööst tingitud, tõmbab vahe.

Ei ole õige, et Nurmi imeloomana välja näeks. Ta on kõigiti harilik ja tasakaaluka kehaehitusega. Kuid ta pulsilöök 59 ja üli-loomulikult väike süda, on huvitavad uurimisained...

Nurmi suure edu saladus seisab tema suures korralikkuses. Ta sööb kolm korda päevas, magab kella täpsusega ja liigub ringi autos. Nagu ta jutustab, on ta sündinud müristamise ajal ja on väga külmavereline. Lapsena on ta kukkunud jääkülma vette ja osa jäist külmust on jäänud alaliseks tema soontesse.

Kui küsida Nurmit, kuidas ta suudab teisi võita, vastab ta — „Ma jooksen teistest kiiremini.“ Ta toidukavas on ainult heering, must leib ja veel veidi kõrvalist — see on kõik!“

Eesti maadluse esivõistlused.

Maadlejate võistlusvorm annab lootusi maavõistluseks Läti vastu.

Spordil maadluses täielik hegemoonia.

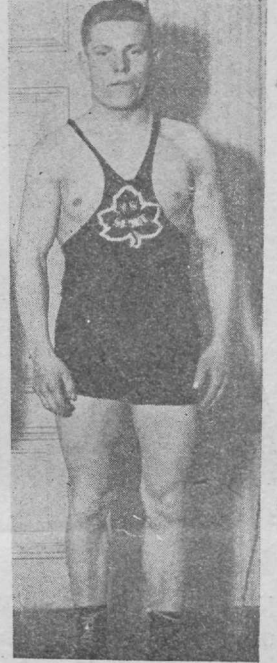
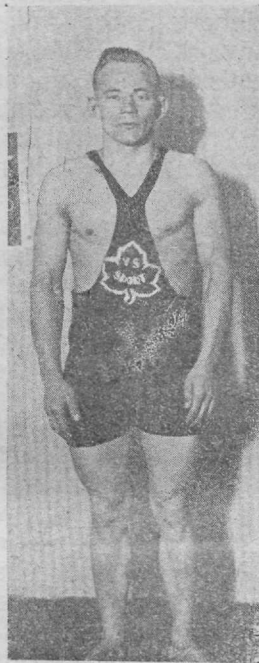
E. Spordilehe fotod.

Maadluspordi kohta olid meil kartused, et seal tänavu küllalt energiliselt ei tegutseda ja reaktsioon aset on leidnud. Esivõistlused on tühistanud sarnase eelarvamise — kuigi võistlusi väheldaselt on korraldatud, on maadlejad korralikult treenerinud, üksikud on vormis isegi suurelt tõusnud, kuna vähemat edu pea iga mehe juures võib märgata. Maadluses on järjekindel areng.

Võistlejate arv ei olnud siiski nii suur kui mõni aasta varem, tänavu oli neid 33, kuna näit. 1922. aastal 57 meest võistles. Maadlejate üldarv ei ole meil kahanenud, ta on kasvanud, tänavu esines ainult väljavalitum klass. Varematal aastatel meelitas A. Palmi auhind iga seltsi võimalikult kõiki oma maadlejaid välja panema, hea õnne peale punkte hankima. Tänavu puudus sarnane huvi ja võistlustele läksid ainult need mehed, kes seal mõningaid võidushansse lootsid näha. Võistlused kujunesid siis ka õige tugevateks. Ka võtete-rihkus puutus silma, mis välienduse kiiretes ja lühidates maadlustes. Tüütavaid, igavaid poolelimaadlusi ei olnud palju. Poolelimaadlused, mis kaalude võitjate vahel aset leidsid, ei olnud igavad, need olid algusest lõpuni köitvad, kuid siiski imeliku tendentsiga — teisekstulnud osutusid töövõidu seisukohalt hinnates parematena esimestest, nii Väli Pütsepast, Kusnets Praksist, Kraanberg (kolmas) Mahonist ine.

Kärbeskaal.

Põntson, Pärnu Vaprus ja Aamann, Kalev. Põntson heidab viimase kauni viskega juba 19 sekundiga. Ernesaks,

V.-s. Spordi paremad maadlejad esivõistlustel: kärbeskaalus **G. Ernesaks**, sulgkaalus **V. Väli**, kergekaalus **A. Kusnets**.

Sport ja Volt, Tartu Kalev maadlevad tagajärjetult 20 minutit, ning lahkuvad matilt määruste kohaselt kumbki poole kaotusega. Volt tarvitab 1.40 min. Aamanni võitmiseks ja Ernesaks Põntsoni võitmiseks 1.05 min. Põntsoni kohta on tähendada, et see kogu aja Ernesaksa vastu aktiivne oli. Ühe suplessi ja puusaheite nii puhtalt läbi viis, et viimasel ainult juuksekarva võrra kaotu-

sest puudus. Siis aga sai E. Põntsoni parterist tagumisele vööle ja heitis ta üle õla kõrgelt seljale.

Ernesaksal oli Aamanniga 15.24 kõva tööd ja Põntson—Volt maadlesid 20 min. tagajärjetult, eelmise suurema aktiivsusega.

1. Ernesaks, Sport; 2. Volt, Tartu Kalev;
3. Põntson, Pärnu Vaprus.

Sulgkaal.

Pütsep, Kalev, võitis Lina, Sport, 2.10 min. ja Väli, Sport, — Schützi, Kalev, 0.55. Mõlemad võidetud on algajad, Lina siiski suure südudusega. Väli, Sport, kuulub 4.24 min. Lina võitmiseks ja Pütsepal Schützi seljalipikutamiseks 1.13 min. Lina saab Schützilt loobumisevõidu. Pütsep—Väli oli võistluste suurpaar. Pütsep, kes tegelikult kärbeskaalu mees, ei esinenud ka oma hiilgevormis, käsi oli tal paistes ja side ümber. Kaalu poolest on ta vist 10 naela Välist kergem. Võis oodata Väli paremust ja heal juhusel ka võitu. Kärbeskaalu ilmameister suutis siiski kaunis auväärset oma ülekaaluka vastase vastu esineda ja võistluse 20 min. järel õnnelikult pooleli jätta. Võistluse lõpul oli Pütsep kaalumisel 151 naela, Väli kaalumisele ei ilmunud ja loeti seega kaotajaks.

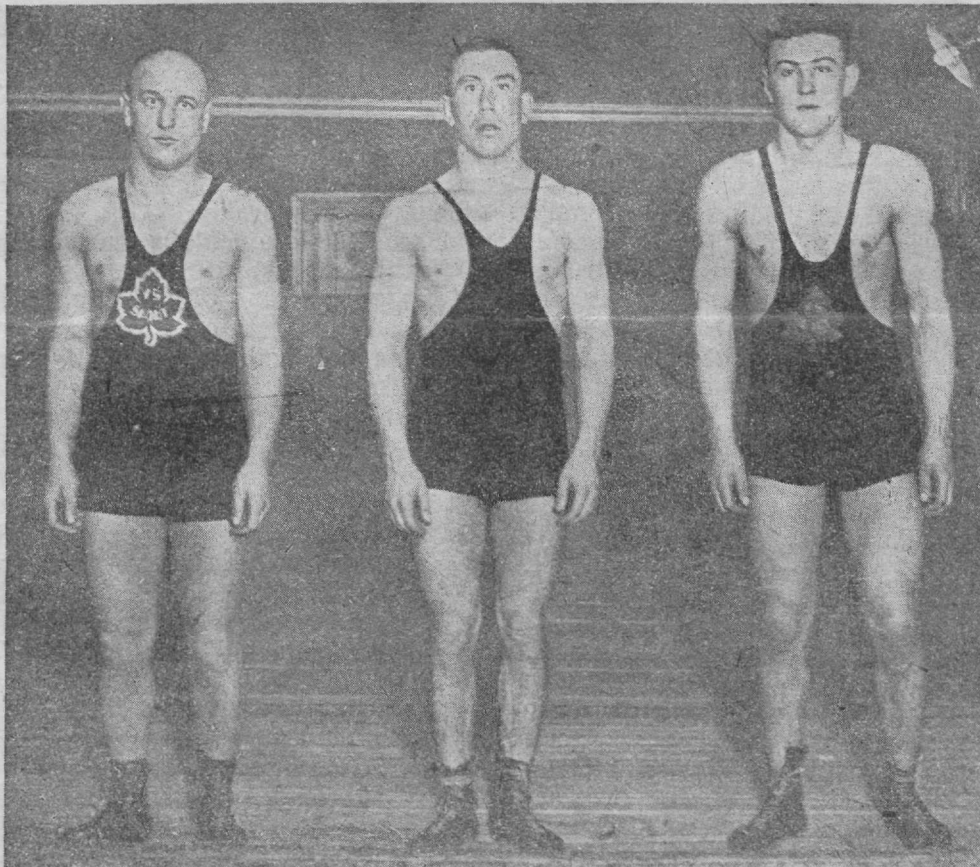
1. Pütsep, Kalev; 2. Väli, Sport; 3. Lina Sport.

Kergekaal.

Puks, Sport — Horner, Kalev, maadlevad 20 min. Kusnets, Sport, hoiab noort Mälli, Kalev, enne 6 minutit sillas, (kui sellel jõud raugeb. Praks, Sport, lõpetab Grünbaumiga, Kalev, arve 5.51 minutiga.

Praks — Puks 3.11 min. Kusnets võidab Horneri 6.35 min.

(Järg 4. leheküljel)

V.-s. Spordi paremad maadlejad esivõistlustel: keskaalus **V. Kraanberg**, poolraskekaalus **R. Steinberg**, raskekaalus **R. Loo**.

Maadluse esivõistlused.

(3. lehekülje järg.)

E. Pütsep, Tall. Kalev, vabrikantide ühingu auhinna võitja.

Kusnets heidab Puksi 2.47 min. ja Horner Mälli 6.27 min. Praks võidab Horneri 2.44 min. ja Kusnets — Grünbaumi 7.28 min. Praks saab Mällilt loobumisvõidu. Grünbaum — Puks, Horner — Grünbaum ja Kusnets — Praks maadlevad pooleni.

Viimases matshis on Kusnets tuntavas ülekaalus, kuid Praks püüab iga hinna eest lähemast kokkupuutumisest Kusnetsiga hoida, et lõpul lasta kaalu oma vetot paremuse kohta öelda. Kaalul on Praks 168 n. ja Kusnets 175 n.

- 1. Praks, Sport; 2. Kusnets, Sport;
3. Horner, Kalev.**

Keskkaal.

Kullisaar, Kalev, võidab Miili, Kalev, 2.10 min. Ternestin, Kalev, naelutab Rosbromi, Kalev, ju 0.57 min. matile. Kraanberg, Sport, kulutab aega Moosbergi, Kalev, võitmiseks 2.27 min. ja Mahoni, Sport, Lepiku seliatamiseks 2.17 min. Ternestin peab aega kalliks ja lõpetab Liiviga, Kalev, 0.50 min-ga. Miil saavutab Rosbromist võidu 3.33 min. ja Kullisaar Moosbergist 6.43 min. Lepik andis Kraanbergile loobumisvõidu. Mahoni võitis Liivi 1.02 min.. Ternestin Miili 1.48 min. ja Moosberg Lepiku 2.42 min. Kraanberg oli Mahoni üle suures ülekaalus, kuid 20 min. ei annud talle võitu. Kullisaar sai Rosbromist loobumisvõidu. Miil heitis Liivi seljalt 0.38 min. ja Ternestin Kullisaare 14.47 min. kaunist suplessist. Mahoni — Moosberg 6.02 min. Kiirusrekordi püstitas Mahoni võiduga Miili üle, missugune matsh kestis 0.16 min. Kraanberg — Ternestin, Kullisaar — Kraanberg ja Kullisaar — Mahoni maadlevad 20 minutit, kusjuures nähtav paremus on esimestena nimetatudel.

Kaalu otsustava paarina on Mahoni — Ternestin, kus viimane juba meistri lootustes kindel olles, õige vabalt M-le peale käib, kes visalt vastu püsib. Ternestini ei oleks meistriks saamiseks võitu tarviski, kuid „noblesse oblige“ ja mees teeb terve rea higeste kehade juures kardeta-vaid suplesse. Ühel niisugusel kukub ta

otse Mahoni alla seljalt. Mahoni on õnnelik meister.

- 1. Mahoni, Sport; 2. Ternestin, Kalev;
3. Kraanberg, Sport.**

Poolraskekaal.

Arnemann, Sport — Rähn, Kalev, 6.08 min. Sakk, Kalev — Satsmann, Kalev, 4.50 min. Steinberg, Sport — Värter, Sport. Kaks kõva kivi. Täielikult ühejõuline maadlus, mis ka töövõidu puhul lisamaadlust oleks nõudnud. Varemalt on Steinberg Värteri vastu ülekaalukam olnud. Sakk võidab Arnemanni 2.20 min. ja Rähn Satsmanni, Kalev, 12.32 min. Steinbergil on ennem tükk tööd kui Arnemanni 5.40 min. võidab. Arnemann pääseb isegi paaril korral S. seliataha ja viib selle parterisse. Värter võidab Rähni 2.38 min. Steinberg seljatab Sakki 3.52 min. ja Värter Satsmanni 0.41 min. Võistluses Arnemanniga teeb Värter temal harvanähtava numbri — heidab suplessi ja saavutab sellest 3 min. võidu. Värter on tehniliselt Steinbergist paremaks minemas, kes liiga kivilinenud maadlusviisi juures püsib. Sakk võidab Rähni 5.14 min. Ka Värteri võit on õnnesi, kuna ta Steinbergist ainult ühe võidu selle tõttu enam saab, et sel enam kelle-gagi maadelda ei ole — kõik on tarvilise arvu kaotusi saanud ja võistlusest välja langenud.

- 1. Värter, Sport; 2. Steinberg, Sport;
3. Sakk, Kalev.**

Raskekaal.

Loo, Sport, sammub siin võidukalt algusest lõpuni. Ta võidab Kaltmanni, Sport, 2.00 min., Adofi, Tartu Kalev, 0.17 min., Pohla, Sport, 1.00 min. ja Teearu, Pärnu Tervis, 6.32 min. — nii et ta terve esinemine kümnet minutitki ei kestnud ja publik vaevalt jõudis talle oma soovia poolhoidu avaldada. Teearu maadles Pohlaga 20 minutit, Adofiga 5.26 min. ja Kaltmanniga jälle 20 min. Pohla käis seekord oma põlise rivaali Kaltmanniga järsult ümber ja lõpetas ju 41 sekundiga maadluse, mis oleks võinud suureks tööliide lõhkumiseks ja mürgiliks kutuneda. Teearu — Kaltmann oli 20 minutiline tuum rabelemine. Üllatusvõidu saavutas Adof Pohla üle 1.08 min. ja lõi läinudaastase meistri auhinnasaajate hulgast välja. Ei või öelda, et Pohla edenenu ei oleks, ta on vahepeelses staadiumis jõumaadlusest tehnilise maadluse peale üle minekul. Tuleval aastal ehk võib temast midagi head loota.

- 1. Loo, Sport; 2. Teearu, Pärnu Tervis;
3. Adof, Tartu Kalev.**

Lisamaadluses vabrikantide üh. auhinna peale sulg- ja kergekaalu võitjate vahel, kellena Pütsep ja Praks esimesid, ei saanud Praks Pütsepa üle 20 min. jooksul võitu, mille järel tingimuste kohaselt auhind Pütsepale läks, kes selle 3 võidu järel nüüd jäädavalt omandas. Auhinna on võitnud 1921. aastal Pütsep, 1922. a. Väli, 1923. a. Pütsep, 1924. a. Kusnets ja 1925. a. Pütsep.

Seltsidest tuli võitjaks Sport, kes enam punkte saavutas, kui kõik teised kokku. Spordil oli punkte 23, Kalevil 7, Tartu Kalevil 3, Pärnu Tervisil 2 ja Pärnu Vaprusel 1.

Eesti esitusmeeskond Läti vastu

maavõistluseks määrati Ekraveliidu poolt järgmiselt kindlaks: k ä r b e s k a a l — Ernesaks, Põntson, reservis Volt; sulgkaal — Pütsep, Väli, res. Käpp; kergekaal — Praks, Kusnets, res. Kullisaar; keskkaal — Värter, Kraanberg, res. Kusnets; poolraskekaal — Steinberg, Pohla, res. Värter; raskekaal — Loo, Teearu, res. Pohla.

Maavõistlus peetakse Riias 14. ja 15. märtsil.

Maadlus-kursused

korraldab

KALEV

oma ruumes. Kursuste algus 6. märtsil k. 6 ö. Ülesandmisivõetakse vastu seltsi büroos, Gonsiori t. 4 igapäev k. 12-4 p.

Kalevi juhatus.

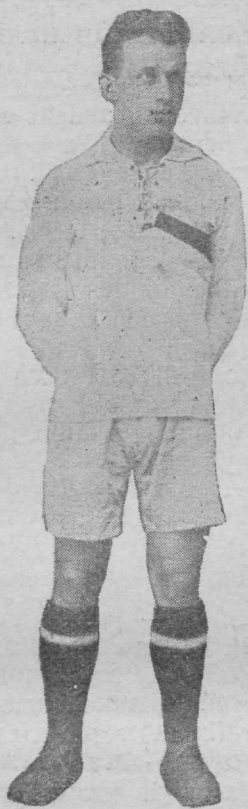
Rigoulot rebinud 101 kilo.

Pariisi tõstesivõistlustel 22. veebr. on Charles Rigoulot edasi viinud jälle ühe ilmarekordi — ühe käega rebimises 98 kilo 500 pealt 101 kilo peale. See on jälle üks tähelepanuväärseimatest saavutustest. Endine ilmarekord sel alal oli Rigoulot oma 98 kilo 500, kuna kuulus Prantsuse professionaal Louis Vasseur enam kui tosin aastat tagasi rebis ühega 100 kilo — saavutus, mida peeti kättesaamatuks, kuna paremad raskekaallased ühega rebimises palju ei küüni üle 90 kilo.

Rigoulot algas rebimist paremaga 80 kilo pealt, läks edasi 90, 95 ja sealt 101 kilo peale. Selle viimase raskuse tõstis Rigoulot perfektilt viiendal katsel. Ta proovis edasi 102 kg. 500, kuid see ei jäänud sirgele käele püsima. Katsed tõsta kahega rebimise rekordi 123 ja tõukamise oma 158 kilo peale ei õnnestunud.

Pariisi esivõistlustest enestest Rigoulot kaasavõistlejana osa ei võtnud, kuna ta juba läinudaastase Prantsuse meistri ilma eelvõistlusteta kvalifitseeritud osavõtuks lähenevatest Prantsuse esivõistlustest.

Nii tuli Pariisi raskekaalu meistriks Louis Dannoux. Võistluskavas oli neli tõstet, puudus ühega tõukamine. Dannoux saavutus: rebimine ühega 80 kg., surumine kahega 87,5 kg., rebimine kahega 100 kilo ja tõukamine kahega 135 kg. Poolraskekaalus võitis Binacchi, resultaadid samas tõstete järjekorras 72,5+87,5+90+120; keskkaalus võitis Tallinnas 1921. a. ilma meistriks tulnud Roger François 70+87,5+87,5+115; kergekaalus lõi Philippou kogusumma kohta 2½ kiloga Arnoult tagajärgedega 65+77,5+90+120, millest viimane — tõuge 120 kilo on uus Prantsuse rekord; sulgkaalus oli teistest hea tüki ees Pelta: 52,5+82,5+70+95.

Vladimir Tell.

V. Tell †

2. märtsi varahommikul suri Vladimir Tell. Ta oli mees, kes Eesti jalgpalli rahvusmeeskonnas valget särki kannud 11-nel maavõistlusel ja kes võistlusväljal oma mänguga paljudele tuhandetele spordist kaasa haaratutele annud kaunid hetkeid.

Kui Tell 1916. a. 17-aastasena toleaegsesse spordiseltsi Olümpiasse tuli, oli ta juba kidura tervisega. Olümpia tegevuse lõpetusel läks ta Kale-

vi juure, kus kergejõustikku harrastas.

1919. a. sattub ta peaaegu pooljuhuslikult ühele võistlusele Spordi jalgpallimeeskonda. Sellest peale sai V. Tellist jalgpallimees. Keha poolest omas ta kehva materjaali — kidurale tervisele ja väiksele kasvule seltsis veel nägemisviga, kuna ta oli ühe silmaga. Kehalise kehvuse kattis ta intelligents. Hea arusaamine, kiire otsustusvõime ja kaasvõitlejate juhtimise oskus, millele seltsis väljapaistev palli tehniline käsitus — need tegid Lahkunust Spordi edurivi aju, kes tublil mängu tundmisel ja kaasvõitlejate täiel tunnustusel viinud sini-valgete edurivi võistlustulde.

1923. a. lõpuni oli tal pea sama osa meie rahvusmeeskonnas. Lahkunule oli 1923. a. hooaeg ta suurimaks võistlusajaks. Hooaja alustas ta maavõistlusega Leedu vastu, kellele löödud viiest väravast viis ise täide kaks. Hooaja lõpul juhtis ta jälle edurivi rahvusmeeskonna hiilgevõistlusel, mil Eesti võitis Soomet 2 : 1 ja kus Tell saavutus — esimene värav Soomele, oli võidupant.

Sündinud 27. juulil 1899. a., lahkunud 2. märtsil 1925 a., oli eila, päikeselisel palvepäeval, Lahkunu viimane teekond — Rahumäele. Tihe saatjatekogu, sportlasi mitmelt alalt. Valget sini-valgest lipust kaetud kiristu kandsid võistlusseltsilised, ees rida pärgi ja väike padjake märkidega — ta mälestustega võistlustest.

Inglise võistlused.

Kolmas karikaring.

Aston Villa väljalöödud. — West Bromwich Albion favoriit. — 8 matshil 332.000 pealtvaatajat.

(E. Spordilehe Inglise kaastööliselt.)

7. korda 1883./84. a. hooajast saadik kohtasid vanad võistluskused West Bromwich Albion ja Aston Villa karikamängudes. Neli võitu on langenud Villale, kaks Albionile. Huvi nüüdse võistluse vastu võttis uskumatud mõõdu, nagu seda ka Inglismaal harva näha. Staadioni oli avatud 48 väravat, kuid selle peale vaatamata tungisid tuhanded üle kivimüüri ja asusid jooksurajale. Senine pealtvaatajate rekord nende vahelisel võistlusel oli 56.000. nüüdse võistlusel oli arv aga 64.612. Suur hulk kergeid õnnetusi hoidis sanitaare alaliselt liikvel. Meeskonnad said tormilise tervituse. Juba esimesed minutid töid ärevusesse viivaid momente. Nurgalöögi 32. minutil lõi Carter peaga väravaks Albioni eest. Kolm minutit peale teise poolaja algust tasus Aston Villa punasiniste poolt York. Vasaku tiiva tsenderduse võttis vastu Albioni väravavaht Ashmore,

kuid vasak tiib York heitis õlaga väravavahi ja palli mõlemad võrku. Aplausi oli vast miilide kauguses kuulda. Et resultaat jäi 1:1, tuli mäng kordamisele. Uuel mängul kaotas Aston Villa õnneva võistluskaigu järel 1:2.

Teised kordamismängud andsid tagajärgi:

Blackpool — Westham United 3:0; Blackburn Rovers — Tottenham Hotspur 3:1; Leicester City — Hull City 3:1.

Westbromwich Albion ühes Blackburn Roversiga on finaali favoriitideks. Üldse oli 3. ringi kaheksal võistlusel 332.000 pealtvaatajat läinudaastase 294.000 vastu.

— Läti jalgpalliliidu uueks esimeheks on Nikolajs Bergs, Latvias sporta biedriba; sekretäriks E. Oshe, LNIS. N. Bergs viibis 1923. a. Eesti-Läti maavõistluse ajal Tallinnas Läti jalgpalliliidu esitajana.

— Uruguailased Euroopa jõudnud. Uruguai jalgpallimeeskond Nacional Montevideo on autik Re Vittorioil 26. veebruaril Geenuasse jõudnud. Mõnepäevase peatuse järele sõidavad nad seal Prantsusmaale, kus neil esimesed võistlused.

Inglise karikavõistlustelt: Võitlus Aston Villa väravas.

KAVE

— R. Pöder, 2. klassi meistermeeskonna Kalevi kaitsja, on oma meremehereisilt, mis ulatas Saksa, Belgia ja Inglismaale, tagasi jõudnud ja teeb eeloleva jalgpallihooaja kodumaal kaasa.

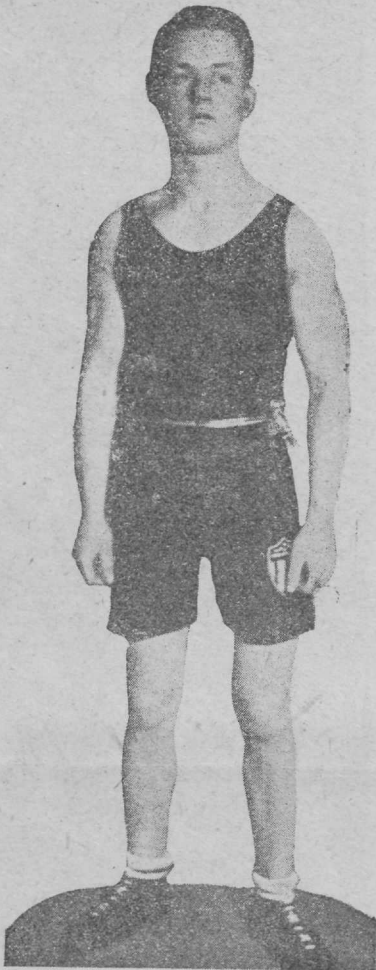
— Diablos Rouges, Punaste kuradite nime all esinev Belgia koondusmeeskond, võitis 24. veebr. Brüsselis Zwaluveni nime all esinevat Hollandi koondusmeeskonda 2 : 1 (0 : 0). Pealtvaatajaid 20.000.

— Belgia internatsionaalide austamine. Union Royale Belge de Sociétés de Football-Association on oma suurimatele internatsionaalidele annetanud väiksed mälestuskingid. Belgia enamkordseteks internatsionaalideks on kaitsjad Swartenbrock ja Verbeek 30 ja 25 ja väravavaht Debie 21 maavõistlusest osavõtuga. — Eesti jalgpalliliidu on 38 seltsi. — Liidu vahekohtunikkude nimestiku täiendas möödunud asemikkudekogu kolme nimega: J. Hargel, Sindi Kalju, M. Miller, TJK, ja G. Vain, Sport. Üldse on liidul praegu 12 vahekohtunikku ja 15 vahekohtuniku kandidaati.

Ekraveliidu aastakoosolek

peeti pühapäeval, 1. märtsil Tallinnas. Esitatud oli 11 seltsi 19 asemikuga. 1924. a. kassaläbikäik oli 2.402.304 m. Puudujääki 112.726 m. 1925. a. eelarve võeti vastu tasakaalus 184.000 m. peal. Täiendati liidu põhikirja. Vastu võeti Eesti rekordi määrused; tõstetud määrused muudeti vastavalt rahvusvahelise tõsteliidu kongressi otsustele. Maksma pandi määrused vabamaadluse ja poksi kohta. Aluseks võeti rahvusvah. määrused neil aladel, mis hiljem meie olude kohaselt täiendatakse. Liidu uus juhatus, kes oma ametid juba jaotanud, on järgmine: esimees K. Raag, Sport, abi E. Lepp, Tartu Kalev, sekir. R. Saulmann, Sport, laekah. J. Soonin. EÜNÜ Tall. osak., ametita liige G. Mamberg, Paide Järvapojad.

E. Spordilehe foto.

Valentin Luts, Tall. Kalev,
Eesti sulgkaalu poksimeister.

V. Luts on 20 a. vana ja poksib kolmat aastat. Ühtlasi on ta meie poksijate klassis tehniliselt üks kõige väljapaistvamatest. Poksi vastu huvi tundma hakkas ta sattudes pealtvaatajana 1923. a. Spordi poolt NMKÜ-s korraldatud võistlustele. Tuli peale seda Kalevi, kus treenerima hakkas ja mõni kuu hiljem esivõistlustel omas ta kibeda matshi järel Matsovi vastu sulgkaalu meistri tiitli. Mõõduud esivõistlustel oli Lutsul juba kolmas kord sulgkaalu meistri tiitlit oma nimel hoida. Nagu Luts ise tähendab, on tema kaalu konkurendid seni olnud võrdlemisi ühetasased, kes meistrile ränka tööd ei ole annud. Teistest konkurentidest tehniliselt kindlasti paremaks peab Luts Matsovi, Sport, kes aga viimastel esivõistlustel ei esinenud.

Luts jätkab loomulikult oma poksi treeningut edasi, kuna tal ka tugev tung pääseda Stokholmis peetavatele Euroopa esivõistlustele, et tutvuneda Euroopa klassiga. Stokholmis esineks Luts ta osavõtu võimaldamisel kukekaalus. L. kinnitab meil tugevat vajadust poksitreeneri järel. Treeneriks võiks olla mõni Saksa professionaal.

Aprillis läheb Luts väeteenistus-kohuslasena sõjaväkke.

Poks.

A. Kuke Rootsi võistlustest.

Tugev võistlus Rootsi meistriga.

A. Kuk, parem Eesti raskekaalu poksija, kes Helsingis elab, võistles hiljuti Rootsis, kus ta Stokholmis ja Örebro's teiseks tuli. Tema tagasihoidmisel Helsingi avaldas Helsingin Sanomat intervüü meistriga, mis mõndagi huvitavat sisaldab. Kuk teatas, et ta oma reisiga täielikult rahul ei ole, eriti Linnea võistlustega Stokholmis, kus temaga kohtunikude poolt ei olla hästi ümber käidud. Kuke vastaseks oli võistlusel parem Rootsi poksija Nilsson, keda hüütakse Isapikkjalg ja Kukest, kes kogukas mees, veel hulga pikem. Kuk läks talle oma harilikku võistlustaktika kohaselt algul ägedalt peale ja surus teda nurgast-nurka.

Roundi lõpuks sattus aga Kuk ise ringi nurka ja sai tugeva löögi löua pihta. Hoop ei olnud sedavõrd raske, et mees oleks segaseks läinud, kuid otstarbekohasema kaitse mõttes laskus Kuk pörandale. Vaevalt said kohtunikud „üks“ lugeda, kui Kuk juba jälle püsti oli. Üllatuseks ilmus aga kohtunik V. Leijon ringi ja lõpetas võistluse, tunnistades Nilssoni võitjaks. Oma teguviisi motiveeris kohtunik sellega, et ta tahtnud Kukke knock-out'ist päästa. Kuk andis selle kohta protesti sisse, kuid see jäeti tähele panemata.

Örebro oli Kuke vastu ringis Rootsi meister Persson, keda hüütakse Örebro-Persson. Kuk esines tema vastu täielikult tasakaalukana ja kaotas 3 ringi järele paari punktiga.

NMKÜ poksijad Riias.

NMKÜ poksijad võistlesid läinud kuu lõpul Riias sealse YMCA poksijatega, kus järgmisi tagajärgi saavutati:

K u k e k a a l — 1. Kraucs, 2. Leventals, 3. Tomilins, kõik kolm Läti.

S u l g k a a l — 1. Indans, Läti, 2. King, Eesti, 3. Taskins, Läti.

K e r g e k a a l — 1. Ivanov, 2. Poolgas, 3. Mittov, kõik kolm Eesti.

K e r g e - k e s k k a a l — 1. Lutcs, Läti, 2. Tiltins, Läti, 3. Lilender, Eesti.

Raskemates kaaludes puudusid Eesti esitajad. Keskkaalus demonstreerisid A. Grasis ja A. Zvicevics.

—Johnny Brown, Inglise ja Euroopa kukekaalu poksimeister, kaitses 23. weebr. Londoni National Sporting Club'is oma tiitlit Harry Corbetti vastu. Võistlus lõppes 16. roundil, mil Corbetti isa, kes oli sekundantide seas, oma poja allaandmise märgina ringi heitis käsna.

Pühapäeval, 8. märtsil

Kalevi võimlas k. 9 õhtul

Eesti—Läti poksi maavõistluse katsevõistlused.

Kavas

12 matshi

järgmiselt:

Kukekaalus:

Leiger, Kalev — Laubert, Kalev,
Tamberg II, Kalev — King, Nõmme Kalju;

sulgkaalus:

Luts, Kalev — Eilmann, Sport,
Viikberg, Sport — Vain, Sport;

kergekaalus:

Maasik, Kalev — Lilender, Sport,
Ivanov, Sport — Matsov II, Sport;

kergekeskkaalus:

Einmann, Sport — Parts, Kalev,
Tamm, Sport — Veltman, Sport;

keskkaalus:

Palm, Sport — Kuuskmann, Sport,
Kott, Sport — Raamat, Sport;

poolraskekaalus:

Tamberg, Kalev — Stolzen, Kalev,
Klausner, Kalev — Kütt, Sport.

Ekraveliid.

Eesti esivõistlused käsipallis.

Floora — Eesti meister naisvõrkpallis.

Jõudes 24. võistluseni, andsid esivõistlused möödunud nädalaga ka esimese Eesti meistri, kellena osutus naisvõrkpallis peale viimast heitlust Kaleviga Floora. Mäng iseenesest oli vahelduv, kuid Floora tuntava ülekaaluga, mis väljendus heades väljalöökidest ja korralikus kohavõtmises. Floora ridu ei suutnud segi lüüa ka Kalevi juhulik võit 2. game'il 15:11. Üldvahekord 41:28 Floora kasuks. Meisternaiskonna koosseis: Peek, Lille, Palm, Roode, Klamm ja Kööbe. Üldiselt lõppes naisklass järgmiselt:

	Mänge	Võite	Kaotusi	Silme
1. Floora	2	2	—	71:40
2. Kalev	2	1	1	65:78
3. Sport	2	—	2	49:67

Võrkpalli 1. kl. jätkas tabeli juhtimist Sport, kuigi tal oli kaotustähvardav võistlus NMKÜ-ga. Viimane alustas mängu kohe oma juhtimisega, näidates surumistes head vormi, mis vastase niivõrd segi ajas, et esile tungis Spordi harilik pehe: närvilikkus ja Spordil küllalt tööd oli, et silme tasakaalus hoida. Võites 1. game'i 15:11, jätkas NMKÜ 2. game'i sama ladusalt, kuni järgnes saatuslik seis 12:12, mille pealt vahekohtunik eksikombel palli Spordile määras, kellel õnnestus ka võita 15:12. Viimane game läks juba Spordi täielikult domineerimisel 15:8. Üldtagajärg 41:36 Spordile.

Korvpalli 2. kl. oli kord domineerida Kalevil, kellel õnnestus napi võidu 16:15 kindlustada NMKÜ üle, kuigi vast mängu käigust võit NMKÜ-le oleks võinud langeda, kuid ühingu paremtormaja saamatus headel viskevõimalustel ja karistusviske möödaheitmine 15 sek. enne lõppu muutusid otsusandvateks. Poolajal võidus NMKÜ 7:6.

—gl.

Läti korvpalli esivõistlustel

on 1. märtsi ja LNK (Läti natsionaalklubi) meeskonna võistlustest ärajäämise järel seis järgmine: 1. JKS 18 p., 2. LSB 15 p., 3. Amatiers 14 p.; 4. LNJS 9 p., 5. Mars 6 p., 6. Vanagi 2 p., 7. LUASB 0 p. LNK ärajäämise põhjuseks oli klubi tegevuse lõpetamine ühenduses Riias olnud poliitiliste korratustega.

Ad. Pl.

KSK Leedu talikarika võitja.

Leedu meister Kovas löödud.

Kaunas. 2. märtsil. (E. Spordilehe Leedu kaastöölisel). 1. märtsil peeti Kaunasel jalgpalli talikarika finaali Leedu meistri Kovas'e ja KSK (Kauno sporta klubas) vahel. Pealtvaatajaid oli kuni kolmtuhat, ilm udune nagu Londonis. Hüvi võistluse vastu oli ekstraordinaarselt suur. Enamuses oodati võitjaks Kovast. Meister esitas oma parema koosseisu, kuid selle peale vaatamata sai Kovas kaotuse, mille suurenemist ära hoidis Baltshiu-n a s Kovase väravas. Väravad löödi 27. ja 75. minutil. Tagajärg tuli KSK heaks 2:0, millega Kovas võitis Makkabi poolt väljapandud talikarika. Kohtunikuks oli Vasiliauskas LFLS'ist. Võistlus kolmanda koha pärast on LFLS'i ja Makkabi vahel ja peetakse 15. märtsil.

S. G.

Maurice Ross.

Maurice Ross,

NMKÜ kehakasvatuse osakonna juhataja, kes Eestis edukalt ligi 5 aastat spordi alal noorte kui ka vanade hulgas töötas, on tagasi pööranud Ameerika. Tema teeneks tuleb lugeda üldist huvi äratamist võrk- ja korvpalli vastu Eestis ja praegust kõrgeklassi mängu meie käsipalli esitusmeeskondade poolt.

Rossi algatusel organiseeriti praegune käsipalli liit, mille ümber palju liikmeid koondunud. Samuti oli R. skoutide sõber ja selle liikumise edendaja. Tema kaasabil on skoutismi idee Eestis levinenud. Igal suvel korraldatud NMKÜ poolt laagris Keila-Joal oli tema laagri eeskujulik juht. Oma energilise algatusvõime ja noore hingega võitis ta suure poolehoidu.

Ta levitas võimlemisõpetajates Ameerika kehakasvatuse põhimõtet, mis rõhustab mängijate iseloomu kasvatavaid võistlusmänge. Tema hüüdsõnaks oli kehakasvatuse ja meelelahutuse võimaldamine igale kihile ja eale, milleks ise eeskujuks oli. Olles üle 50 a. vana mängis ja võimles ta ühes noortega.

Ehk küll M. Ross Eestist lahkus, on püsima jäänud ta töö, mida noored hindavad ja edasi arendavad. A. G.

Ritola pöörased ilmarekordid.

3 miili — 13.56,2 ja 5000 mtr. — 14.26,2. Spordiilmast purunevad üksteise järel praegu ilmarekordid, mida peeti seni inimese saavutusvõime kõrgemateks piirideks. Rääkimata 2-st meetrist kõrgushüppes, 15 sekundist tõkkejooksus jne., on langenud Nurmi väledate jalgade all mitmed hiiglasaavutused, millest kõige nimetamisväärsem on 9 minuti piiri rikumine 2-s miilis (3218 mtr.), kus uus suursaavutus märgiti 8.58,2. Kuulsa inglase A. Shrubbi ilmarekord oli sel maal 9.09,6.

Nurmi suursaavutuse jätab aga kaugel varju Ritola värskeim imejooks 5000 mtr., kus 3 miili (4827 mtr.) vaheajaks märgiti 13.56,2 mida võrdlemisi suurimaks saavutuseks peetakse, mis seni ilmas näidatud. Ritola senine parim aeg oli 14.01,4. Nurmi on iooksnud

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 9 (15), 5. märtsil 1925 a.

Ringvaade.

Tallinn. TEMS-i turniiril Rinne võitis Feldti peale mängu täis tähepanematusi. Mäng Israel — Türn möödus alguses kinniselt. Kumbki vastane seadis oma malendid võitlusvalmis, ilma et kokkupõrge oleks saanud. Must tegi omale oma meeste väljatoomisel nõrga punkti b6 peal. Seda nõrkust suutis valge jõurikkalt pealetungides musta puuduliku kaitse tõttu aineliseks eduks muuta, mis ka võidu pidi kindlustama. Kuid valge vääratas musta vastupealetungi juures, seades oma kuninga ja vankri musta lipu tulejoonde. Lõpuks kuulutas must valge kuningale kadu 4 käiguga.

Mäng nr. 5.

- Mängitud 26.2.25. TEMS-i 1.-klassi turniiril.
Valge: Israel	Must: Türn
1. e2 — e4 c7 — c5	17. R c3 — a4 Oe7 — d8
2. Rg1 — f3 e7 — e6	18. c4 — c5! Lc7 — c6
3. d2 — d4 c5 : d4	19. R a4 : b6 Od8 : b6
4. R f3 : d4 a7 — a6	20. c5 : b6 Lc6 — a4
5. c2 — c4 Ld8 — c7	21. Vc1 : c8+ Vb8 : c8
6. Rb1 — c3 Rb8 — c6	22. Rb3 — c5 La4 : a3
7. Oc1 — e3 Rg8 — f6	23. Oe3 — d4 La3 : b4
8. a2 — a3 Of8 — e7	24. Oe2 : a6 Vc8 — c6
9. Of1 — e2 0 — 0	25. Od4 : e5 Vc6 : c5
10. 0 — 0 Vf8 — d8	26. Oe5 : f6 g7 : f6
11. Va1 — c1 Va8 — b8	27. b6 — b7 Oa8 : b7
12. b2 — b4 b7 — b6	28. Lf2 — g3+ Vc5 — g5
13. Rd4 — b3 Vc8 — b7	29. Lg3 — b8+ Kg8 — g7
14. t2 — f3 Vd8 — c8	30. Lb8 — b7 Lb4 — d4+
15. Ld1 — e1 Ob7 — a8	31. Vf1 — f2?? Vg5 — a5!
16. Le1 — f2 Rc6 — e5?	32. L b7 — c7

Must kuulutas kadu 4 käiguga, mille peale valge alla andis Olgu see lõpuseis ülesandeks väijaspool võistlust.

Ideaalne maleülesanne.

Põhilause. Ülesanne on seda ideaalsem 1. mida vähesemast materjaalist (väiksemast malendite arvust ja nõrgematest malenditest) ta koosneb, 2. mida suuremat mõju (kasulikku või kahjulikku) see materjal lahenduskäigul avaldab, ja 3. mida huvitavamad ja sisukamad ideed ta sisaldab. Lühidalt — vähe võtta, palju anda.

Ülesande idee on ülesandeidu. Idee võib koosneda peaideest ja kõrvalideedest või ka ideede tähtsuse teistsuguses jaotuses ja rühmituses. Üksikideest võib nimetada: ootamine, omamalendite paljastamine, vaenlase viimase käigu leidmine, eturi moonutamine vankriks, odaks, ratsuks (tähebänd mittelippuks).

Vähene materjal. Kõik üleliigne ülesandest kõrvaldada. Kui lipu aset võib oda täita, või kui oda aset võib ettur täita, siis tuleb oda või vastavalt etturit tarvitada. Kui vastase kuningat vaja surmata (kadunõudega ülesannetes) siis olgu tema põgenemisteed võimalikult ainult ühte viisi suletud (kaduseisu puhtus), kusjuures oma malendid kõik tegevuses (kokkuhoidlikkus).

Suur mõju. Valge suutku (kasulik mõju) musta poolt tehtavaid takistusi (kahjulik mõju) võita. Iga takistuse peale olgu tal üks ainuke lahendus-tee (vastasmõju küllus, ühene lahendusviis). Suur mõju peegeldub variantide rohkuses.

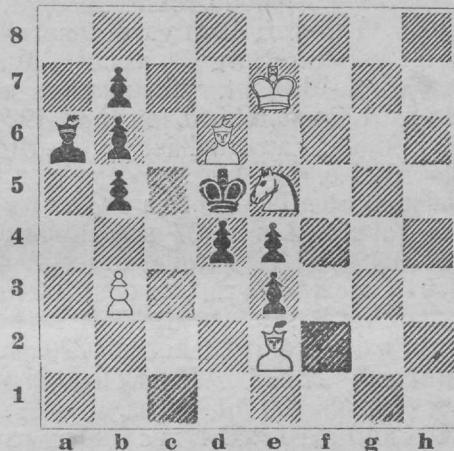
Lõpuks ülesanne olgu kooskõlas male põhijuhistega. Materjal ei tohi olla suurem kui põhijuhistes määratud, materjaali asend olgu loomulik, näiteks mitte: valge E a2, a3, b2, kus tekib küsimus E a3 päritolu kohta.

Ülesanne nr. 13.

V. Jürgens, Tartu.

Esitrukk.

Must: K d5; O a6; E b5, b6, b7, d4, e3, e4(8)

Valge: K e7; O d6, e2; R e5; E b3(5). Kadu (matt) 2 käiguga, Lahenduse eest 1 punkt.

Lahendused.

Ülesanne nr. 9. — 1. R g3 — f5+ K d4 — c5 (kui 1... K d4 — d3, siis 2. R g6 — f4+ K d3 — e4 3. R f5 — d6+ ja 4. R d6 : c8) 2. d2 — d4+ K c5 — b4. 3. R f5 — e7! V c8 — e8 või a8 4. R e7 — d5+ K b4 — b5 5. R d5 — c7+ ja võidab vankri, sellega ka mängu. Autor, kes kuulus võidu ja viigi nõudega ülesannete kokkuseadmises, on suutnud siin näidata kahe ratsu ülivõimu ühises tegetsemises vaenlase kuninga ja vankri vastu.

9 võistlejast on üks teisel käigul vääratanud, näidates 2. R e5 ja 8 meest kolmandal käigul —, näidates kas d6. R e2+, R fd6, K d2 või R e4. Mõned on pikalt oma väidet tõendada püüdnud. knid nende variandid pole veendavad.

Lahendusvõistlus.

Eelmises maleosakonnas on E. Anderson 3 punkti ja J. Kangur 4 punkti omanikkudena näidatud. Mõlemale tuleb aga 1 punkt juure lisada.

Kirjavastused.

M. V. Pärnu. Häid ülesandeid võtame alati vastu võimaluse järele ilmutamiseks. Ülesande autor saatku ülesanded seisupiltidel (diagrammidel) ühes täielises lahendusega ja näidaku mis teisendites on puhast ja kokkuhoidlik kaduseis. J. K. Pärnu Teie ülesanne on liiga lihtne

O.-ü. „ESTO”

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02

Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordi-kirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

varem 14.02.0. 5000 mtr. kattis Ritola 14.26,2 — mis samuti ilmarekord. Endine oli Nurmi oma 14.28,2. Kuhu on jäänud nüüd omaaegne Hannes Kolehmaise ilmarekord 14.36,6, mille löömist kaua aega üldse võimatuks peeti.

Rootsi—Soome jääpallis.

Pühapäeval peeti Stokholmis seitsmes Rootsi-Soome jääpalli maavõistlus, mis

Rootsile ootamatult suure võidu 5:1 (4:0) tõi. Varemad maavõistlused on annud tagajärgi:

1919. a. Helsingis 4:1 Soome heaks, 1920. a. Stokholmis 3:3, 1921. a. Helsingis 5:3 Soome heaks, 1922. a. Stokholmis 6:4 Soome heaks, 1923 a. Helsingis 4:3 Rootsi heaks, 1924. a. Stokholmis 5:3 Rootsi heaks.

Mitmesugust.

Ujumisrekordide sadu Floridas.

Rootslane Arne Borg on Ameerikas peatuma jäänud Floridasse, kus ta pea igakordsel starti ilmutamisel variseb ilmarekord ilmarekordi järele. Talle akompaneerivad hästi Ameerika naisujujad, nii et Florida toredates ujumisoludes võistlused ei möödu rekordide sajuta.

Peale ½ miili ja 1000 yardi ilmarekordi löömist varistas Borg 22. veebr. Miamis ilmarekordi 1000 mt. vabaujumises ajaga 13:16,8. Läänud rekord, püsinud 1924. a. juulist, kuulus austraallasele Charltonile ajaga 13:19,6.

Naistest ujus Ethel Mac Garry 880 yardi vabalt 13 min. 07 sek. Endine rekord 13:19 oli Gertrude Ederle oma. Ethel Lackie parandas oma 100 meetri ilmarekordi 1:12 pealt 1:10,2 peale. Gertrude Ederle kordas 220 yardis ilmarekordi 2:46,5. Martha Norelius, olümpia 400 mt. võitja, ujus ½ miilis (804 mt.) aja 12:32,4, mis suurelt parem endisest Mac Garry rekordist 13:07.

Meestest võttis Skelton, Pariisi rinnuli ujumise võitja, sakslaselt Rademacherilt ta viimase rekordi — 200 meetris rinnuli 2:48,4 senise Rademacheri aja 2:50,4 asemel.

Sportlased oma riikide esitajatena.

Sportlased on oma riikide parimad esitajad, ütlevad ameeriklased.

Pariisi Journalis kirjutab Clément Vautel, et Ameerikas parima propaganda eest Prantsusmaa heaks on hoolitsenud Carpentier ja M-lle Lenglen, neist viimane naisilmameister tennisel.

Rahvas ei ole miski mõjuavaldavam kui sportlised saavutused. Oma rahvaste repräsentantideks on praegu Soomel Nurmi, Rootsil Arne Borg, Norral Hoff, Saksal Houben, Prantsusel Suzanne Lenglen.

All Blacks jätkavad Kanaadas oma triumfikäiku.

All Blacks, Uue-Meremaa rugby-meeskond Kõik-Mustad, jätkavad oma Euroopas alatud pöörast võidukäiku Kanaadas. Seal on nad Briti Columbias esimesel võistlusel võitnud Vancouveri meeskonna 49:0. Märkida on, et sama Vancouveri meeskond võitis läinudaasta lõpul olümpia võitjat P.-Ameerika rugby rahvusmeeskonda 3:0.

Teisel võistlusel Victoria vastu võitsid meremaalased veel suuremalt — 68:4!

— Pariisi murdmaajooksu naismeistriks tuli 22. veebr. peetud esivõistlustel M-lle Thuault ajaga 13 min. 08 sek. M-lle Neveu, kolmekordne Pariisi naismeister, jäi seekord teiseks. Osavõtjaid jooksust oli 60-ne ümber.

— Paddock ja Murchison alustasid oma ilma-reisi 17. veebr. San Franciscost. Nende esimene start on märtsi keskel Jaapanis.

— Albin Stenroosist oodatakse Ameerikas, et ta osa võtab klassilisest Bostoni maratonist, mis tänavusest aastast peale peetakse Ameerika ametliku maratoni meistrivõistlusena. Jooks on 20. aprillil.

Vladimir Telli,

lugupeetavamat ja väljapaistvamat Eesti rahvusmeeskonna jalgpallimängijat, pikaldase raske haiguse järel 2. märtsil s. a. kell 4 homm. siit ilmast lahkunut,

mälestab sügavas leinas

Eesti jalgpalliliit.

Ühtlasi kuulutab jalgpalliliit V. Telli mälestuseks 7-päevase leinaaja.

Surma läbi lahkus meie kallis ja lugupeetud sportlane

Vladimir Tell

Sügavas leinas

V.-S. SPORT.

Eesti sportlasperest lahkunud kaasvõitlejat

Vladimir Tell'i

mälestab

TALLINNA JALGPALLI KLUBI.

— Maailma suurima rugbyvälja ehitavad shotlased Edinburgi. Kohti 80.000 pealtvaatajale, neist kaetuid 8.000. Ehituskulud 80.000 naelsterlingi (145 milj. m. ümber).

— Nurmi on oma Ameerikas viibimisel pööranud Ameeriklaste poole raadiokõnega — soomekeeles. Ameerikas on üks võidusõidu hobune ristitud „Nurmi'ks“. Saksas on jälle välja antud sigaretid „Houben“. Neid kahte viimast tuleb lugeda iseäralikkude austusavalduste liiki.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed.

SUUR LADU
kirjutusmaterjali- ja kantseleit
tarbeasju
PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutusmasinad
„DALTON“ }
„LIPSIA“ } arve-
„HANNOVERA“ } masinad
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad rahakapid
„MONAX“ paljundamisaparaadid.